

TURUN KAUPPAKAMARIN VÄLITYSLAUTAKUNNAN VÄLIMIESMENETTELYSÄÄNNÖT

I VÄLITYSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA KOKOONPANO

1 § Välityslautakunnan tehtävät ja toimivalta sekä asianosaisen sopimusvapaus

Turun kauppakamarissa toimii itsenäinen välityslautakunta (jäljempänä ”Välityslautakunta”), jonka tehtävä on puolueettomana elimenä nimetä välimiehiä, milloin välityssopimuksessa tai muutoin on sovittu riidan ratkaisemisesta tai välimiesten nimeämisestä näiden välimiesmenettelysääntöjen tai näitä sääntöjä edeltäneiden sääntöjen mukaisesti.

Jos asianosaiset ovat viitanneet näihin sääntöihin tai muuten sopineet niiden noudattamisesta, ovat ne samalla hyväksyneet, että Välityslautakunnalla on toimivalta nimetä välimiehiä ja / tai että välimiesmenettelyssä noudatetaan näitä sääntöjä.

Asianosaiset voivat sopia kaikista näissä säännöissä tarkoitetuista kysymyksistä toisin. Siltä osin kuin asianosaiset eivät ole toisin sopineet, sovelletaan näitä sääntöjä.

2 § Välityslautakunnan kokoonpano

Välityslautakunta muodostuu viidestä jäsenestä, joista yksi on puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Lisäksi valiokunnalla on kolme varajäsentä, jotka voivat toimia kenen tahansa jäsenen sijasta tämän ollessa estynyt tai esteellinen.

Välityslautakunnan jäsentä ei voida nimetä välimieheksi ilman asianosaisten suostumusta.

3 § Välityslautakunnan nimittäminen ja toimikausi

Turun kauppakamarin valtuusto nimeää Välityslautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet sekä varajäsenet, joiden toimikausi on yksi vuosi kerrallaan.

4 § Välityslautakunnan sihteeri

Välityslautakunta voi valita itselleen sihteerin.

5 § Päätösvaltaisuus ja äänestäminen

Välityslautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi kaksi jäsentä tai varajäsentä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneitä tai esteellisiä, Välityslautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä tai varajäsentä; tällöin läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan. Päätökset Välityslautakunnan kokouksessa tehdään yksinkertaisella enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

II VÄLIMIESOIKEUDEN KOKOONPANO

6 § Välimiesten lukumäärä

Jos asianosaiset eivät ole sopineet välimiesten lukumäärästä, välimiesten lukumäärä on yksi, ellei Välityslautakunta riidan intressi, asianosaisten näkemykset ja muut seikat kokonaisuutena arvioiden harkitse, että välimiehiä tulee olla kolme.

7 § Välimiesten valitsemistapa

Jos välimiehiä on yksi, asianosaiset voivat sopia välimiehestä. Mikäli asianosaiset eivät pääse sopimukseen välimiehestä, Välityslautakunta nimeää hakemuksesta välimiehen.

Jos välimiehiä on kolme, Välityslautakunta nimeää ne välimiehet, joiden nimeäminen on välityssopimuksessa tai muuten annettu Välityslautakunnan tehtäväksi. Jos asianosaiset eivät ole sopineet välityssopimuksessa nimeämistavasta, eivät pääse sopimukseen välimiehistä tai muutoin täytä välityssopimuksen mukaista nimeämisvelvoitettaan, Välityslautakunta nimeää jonkin asianosaisen hakemuksesta ne välimiehet, joiden osalta asianosaiset eivät pääse sopimukseen tai täytä nimeämisvelvoitettaan.

8 § Uuden välimiehen valitseminen

Jos Välityslautakunnan asianosaisen hakemuksen johdosta nimeämä välimies todetaan esteelliseksi, kuolee tai eroaa, nimeää Välityslautakunta uuden välimiehen hänen tilalleen.

9 § Välimiehen kelpoisuusvaatimukset

Välityslautakunta voi valita välimieheksi vain esteettömän, puolueettoman ja riippumattoman henkilön, joka hallitsee itseään ja omaisuuttaan, ja jolla on kysymyksessä olevalta alalta riittäväksi katsottava asiantuntemus.

Välimiesoikeuden puheenjohtajaksi tai ainoaksi välimieheksi voidaan valita vain henkilö, jolla on tuomarin virkaan oikeuttava oikeustieteellinen tutkinto sekä kokemusta asianajajan, tuomarin tai muista käytännön lakimiehen tehtävistä, jollei Välityslautakunta erityisestä syystä toisin päättä.

10 § Välimiesoikeuden toimivalta ja menettelyssä noudatettavat säännöt

Välimiesoikeus päättää omasta toimivallastaan. Välimiesoikeus ratkaisee väitteet, jotka koskevat välityssopimuksen olemassaoloa, pätevyyttä tai soveltuvuutta riitaan.

Välimiesoikeus päättää asian menettelytavasta siltä osin kuin näissä säännöissä ei ole toisin säädetty tai asianosaiset ole menettelytavasta toisin sopineet.

Välimiesoikeuden on kohdeltava asianosaisia tasapuolisesti, ja varattava niille tarpeellinen tilaisuus asiansa ajamiseen.

Näiden sääntöjen mukaiseen menettelyyn sitoutuessaan asianosainen sitoutuu noudattamaan välimiesoikeuden päätöksiä ja muita määräyksiä viivytyksettä tai annettujen määräaikojen puitteissa.

Muilta osin menettelyssä noudatetaan lakia välimiesmenettelystä (1992/967).

11 § Välimiehen esteellisyys

Sen, jonka suostumusta välimiehen tehtävään on pyydetty, tulee viivytyksettä ilmoittaa Välityslautakunnalle, jollei hän kieltäydy tehtävästä, kaikki seikat, jotka ovat omiaan vaarantamaan hänen puolueettomuuttaan tai riippumattomuuttaan välimiehenä tai aiheuttamaan näissä suhteissa perusteltuja epäilyksiä.

Välimies on velvollinen välimiesmenettelyn päättymiseen asti ilmoittamaan asianosaisille kaikki edellä tarkoitetut seikat, joita ei ennestään ole saatettu asianosaisten tietoon.

III VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMINEN

12 § Hakemus

Hakijan on toimitettava välimiesten nimeämistä koskeva kirjallinen hakemus Välityslautakunnalle liitteineen. Hakemukseen tulee sisältyä:

1. asianosaisten nimet ja yhteystiedot;
2. riidan yksilöinti;
3. alustava ilmoitus hakijan vaatimuksesta;
4. hakijan hakemus välimiehen nimeämisestä;
5. ilmoitus hakijan mahdollisesti nimeämästä välimiehestä;
6. jäljennös välityssopimuksesta;
7. valtuutus tarvittaessa;
8. selvitys siitä, että välimiesmenettelystä annetun lain (1992/967) 12 §:n mukainen ilmoitus muille riidan asianosaisille on tehty; sekä
9. kuitti rekisteröintimaksun suorittamisesta.

13 § Hakemuksen tutkimatta jättäminen

Jos on ilmeistä, ettei Välityslautakunta ole toimivaltainen käsittelemään asiaa, on asia jätettävä tutkimatta. Välityslautakunnan päätös käsitellä hakemus ei kuitenkaan sido välimiehiä, vaan välimiesten tehtävänä on päättää toimivallasta näiden sääntöjen 10 §:n mukaisesti.

14 § Asianosaisten kuuleminen

Välityslautakunnan on varattava toisille asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi sekä kehoitettava heitä määräajassa antamaan kirjallinen lausunto välimiehen nimeämistä koskevan hakemuksen johdosta.

Välityslautakunta antaa kuulemista varten tarpeelliset asiakirjat tiedoksi muille asianosaisille.

Hakija voidaan tarvittaessa määrätä huolehtimaan kuulemista varten tarpeellisten asiakirjojen todisteellisesta toimittamisesta muille asianosaisille.

Jollei jonkun asianosaisen olinpaikasta voida saada tietoa tai muuten voidaan olettaa hänen välttelevän kuulemismenettelyä, Välityslautakunta päättää menettelystä ja voi nimetä välimiesoikeuden, vaikka tiedoksiantoa ei olisi saatu toimitettua.

15 § Asianosaisen lausunto

Asianosaisen hakemuksen johdosta mahdollisesti antamaan lausuntoon tulee sisältyä:

1. lausuma siitä, mitä hakemuksessa on esitetty samoin kuin välimiesten lukumäärästä;
2. ilmoitus asianosaisen mahdollisesti nimeämästä välimiehestä;
3. valtuutus tarvittaessa; sekä
4. muut Välityslautakunnan tarpeelliseksi katsomat tiedot

Jos asianosainen haluaa tehdä väitteen välityssopimuksen pätevydestä tai soveltumisesta hakemuksessa mainittuun riitaan, on väite ja sen perusteet esitettävä, kun asianosainen käyttää ensimmäisen kerran puhevaltaa asiassa uhalla, että oikeus esittää väite on menetetty, ellei välimiesoikeus perustellusta syystä päättä toisin. Välimiesoikeuden toimivalta määräytyy näiden sääntöjen 10 §:n mukaisesti.

16 § Vastakanne tai kuittausvaade

Jos asianosainen haluaa nostaa vastakanteen tai vaatia kuittausta, hänen on esitettävä lausunnossaan niiden perusteet ja alustava ilmoitus vaatimuksestaan.

Vastakanne voidaan nostaa ja kuittausvaade esittää vain, jos välityssopimus koskee myös niitä.

Jos asianosainen haluaa tehdä vastakanteen tai kuittausvaateen osalta väitteen välityssopimuksen pätevydestä tai soveltumisesta hakemuksessa mainittuun riitaan, on väite ja sen perusteet esitettävä, kun asianosainen käyttää ensimmäisen kerran puhevaltaa asiassa uhalla, että oikeus esittää väite on menetetty, ellei välimiesoikeus perustellusta syystä päättä toisin. Välimiesoikeuden toimivalta määräytyy näiden sääntöjen 10 §:n mukaisesti.

17 § Hakemuksen tai lausunnon täydentäminen

Välityslautakunta voi vaatia asianosaisia täydentämään hakemusta tai lausuntoa. Jos tämä laiminlyödään, asia voidaan joko kokonaan tai osittain jättää tutkimatta. Vastaajan laiminlyönti ei kuitenkaan estä asian jatkokäsittelyä.

18 § Välimiesten nimeäminen

Hakijan vastapuolen annettua lausuntonsa tai sitä varten asetetun määräajan kuluttua umpeen, Välityslautakunnan tulee 30 päivän kuluessa määrätä välimiesoikeuden puheenjohtaja, välimies tai välimiehet näiden sääntöjen mukaisesti.

Välimiehen valintaan ei saa osallistua Välityslautakunnan jäsen, joka välimiesmenettelystä annetun lain (967192) mukaan on esteellinen toimimaan asiassa välimiehenä.

Kun välimiehet on nimetty, Välityslautakunta ilmoittaa nimeämisestä asianosaisille ja välimiehille, ja toimittaa tarpeelliseksi katsomansa asiakirjat välimiehille.

19 § Välityslautakunnalle suoritettava rekisteröintimaksu

Hakija on velvollinen maksamaan hakemuksen yhteydessä rekisteröintimaksun, ja vastaajalla on sama velvollisuus vastakanteen esittämisen osalta.

Kauppakamarin valtuusto vahvistaa rekisteröintimaksun suuruuden vuosittain.

IV VÄLIMIESMENETTELYÄ KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

20 § Prekluusio

Välimiesoikeus voi asianosaisia kuultuaan asettaa määräpäivän, johon mennessä asianosaisten tulee esittää kaikki pääasiaa koskevat vaatimukset, väitteet ja todisteet. Tämän jälkeen uusia pääasiaa koskevia vaatimuksia, väitteitä tai todisteita ei voida esittää, ellei välimiesoikeus sitä perustellusta syystä hyväksy.

Välimiesoikeuden toimivaltaa koskevat väitteet prekludoituvat § 15 ja § 16 mukaisesti.

21 § Asianosaisen laiminlyönnin seuraamukset

Mikäli kantaja ei toimita kannekirjelmää, välimiesoikeuden tulee tehdä päätös menettelyn lopettamisesta, ellei asiassa ole muita sellaisia kysymyksiä, jotka välimiesoikeuden on ratkaistava.

Mikäli vastaaja ei toimita vastausta aloittamishakemukseen tai kannekirjelmään, tai kantaja ei vastaa vastakanteeseen tai kuittausvaatimukseen, voidaan asian käsittelyä jatkaa.

Jos asianosainen ilman perusteltua syytä jättää käyttämättä tilaisuutensa asiansa ajamiseen osallistumatta suulliseen käsittelyyn taikka muutoin, välimiesmenettelyä voidaan jatkaa ja välitystuomio antaa välimiesoikeuden käytettävissä olevan aineiston perusteella.

Asianosaisen laiminlyöntiä ei tule tulkita vastapuolen vaatimusten myöntämiseksi sellaisenaan, mutta välimiesoikeus voi tehdä tarpeelliseksi katsomansa johtopäätökset asianosaisen laiminlyönnin johdosta.

V SALASSAPITO

22 § Salassapito

Asianosaiset ovat velvollisia pitämään salassa välitystuomion ja muut välimiesoikeuden antamat päätökset ja määräykset, välimiesmenettelyä koskevan kirjeenvaihdon, muiden asianosaisten välimiesmenettelyssä esittämän aineiston ja tiedot. Asianosaisella ei kuitenkaan ole salassapitovelvoitetta sellaisesta seikasta;

- (i) joka on yleisesti saatavilla tai muuten julkista tai tulee myöhemmin yleisesti saataville tai muuten julkiseksi tiedon vastaanottavasta asianosaisesta riippumattomasta syystä,
- (ii) joka oli laillisesti vastaanottavan asianosaisen hallussa salassapitovelvollisuudesta ennen tiedon saamista luovuttavalta asianosaiselta,
- (iii) jonka vastaanottava asianosainen on itsenäisesti kehittänyt tai
- (iv) jonka vastaanottava asianosainen on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuuden loukkausta;
- (v) joka asianosaisen on paljastettava oikeudellisen velvoitteen vuoksi, puolustaakseen oikeuttaan, ajaakseen asiaansa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa taikka vaatiakseen välitystuomion kumoamista tai sen tunnustamista ja täytäntöönpanoa; tai
- (vi) asianosainen osoittaa, että hänellä on muu tiedon julkistamisen oikeuttava perusteltu tarve, joka on painavampi kuin toisen asianosaisen salassapitotarve.

Edellä tässä kohdassa todettu koskee myös Välityslautakuntaa, välimiesoikeutta ja välimiesoikeuden sihteeria ja välimiesoikeuden määräämää asiantuntijaa.

Välimiesoikeuden neuvottelut ovat salassa pidettäviä.

Asianosaiset voivat sopia salassapidosta toisin kuin tässä on määrätty.

VI VASTUUNRAJOITUS

23 § Vastuu

Välimies, välimiesoikeuden sihteeri, Välityslautakunta, Välityslautakunnan sihteeri, Turun kauppakamari tai sen työntekijät eivät vastaa mistään vahingosta, joka on aiheutettu välimiehiä nimettäessä tai välimiesmenettelyssä.

VII VOIMAANTULO

Nämä säännöt tulevat voimaan 12.5.2020.

Näitä sääntöjä sovelletaan välimiesmenettelyyn, joka tulee vireille näiden sääntöjen voimaantulon jälkeen. Ennen sääntöjen voimaantulopäivää vireille tulleisiin menettelyihin sovelletaan aiemmin voimassa ollutta Johtosääntöä.